

Posudek na bakalářskou práci

Název: Human Trafficking – A Modern Form of Slavery. Connections between Human trafficking, forced labour and Immigration controls.

Jméno autorky: Markéta Laubeová

FHS UK, Praha 2009, s. 68.

Vedoucí práce: Mgr. Selma Muhić - Dizdarević

V předkládané práci se autorka věnuje otázce obchodování s lidmi a „otrocké práci“ v kontextu současných společností. Klade si otázku do jaké míry či v jakých ohledech imigrační politika a legislativa ovlivňuje přítomnost nucené práce v demokratických společnostech.

Svoji práci autorka založila na sekundární literatuře a empirickém sběru dat s cílem propojit poznání získané z těchto zdrojů. Při formulování východisek i ve volbě výzkumného terénu autorka zřetelně navázala na svůj studijní pobyt ve Velké Británii a tuto zkušenost a zřejmě i zpracovaný text náležitě zužitkovala. Volba psát text anglicky pak jednoznačně ukazuje na skutečnost, že autorka si je jistější v anglické terminologii než české, což je možná škoda, ale rozhodně to není chyba.

Jak již bylo řečeno autorka si vzala za cíl zodpovědět zkoumanou otázku na základě propojení dvou zdrojů poznání. Jejich podíl na práci je však spíše neproporční. Zpracování empirických dat má svoji silnou stránku na úrovni metodologické. Zde autorka velice hezky reflektuje svoji pozici badatele a obtíže, které výzkum provázely. Naopak představení případové studie je spíše Popelkou v předkládaném textu (s. 39-40).

Je tedy zjevné, že autorka těžiště své práce viděla ve zpracování odborné literatury. Proto také správně je její seznam literatury výrazně širší, než u jiných bakalářských prací, které jsou založeny na empirickém výzkumu. Přesto je otázka, zda volba literatury je dostačující či v jakém smyslu je reprezentativní. V tomto ohledu autorka nepodává žádnou kritiku pramenů/literárních zdrojů, žádné vodítko, podle kterého postupovala. Autor vlastně nechápe proč autorka pracuje pouze s jedním českou publikací a nevěnuje pozornost dalším textům zaměřeným na problematiku nucené práce (např. Nekorjak). Je jasné, že byla autorka spojena s prostorem Velké Británie, ale práce chce být, alespoň dle deklarace v úvodu, v jakési metarovině. Navíc zvažování poznatků z různých prostředí by daleko lépe pomohlo nalézt odpověď na zkoumanou otázku.

Nepromyšlení literárních zdrojů pak tedy možná zeschematizovalo optiku, s níž se autorka na problematiku nucené práce v současnosti dívá. Naivní přímočarost se ukazuje i v úvodních pasážích kontextualizující migrace a

„otrockou práci“. S odkazem na první pojem je vývoj migrace z hlediska trhu práce spíše povšechný a do jisté míry nedůsledný, a v tomto směru nepodstatný pro další text, který se chce věnovat současnosti. V případě druhém je podle mne sporné dávat interpretačně do souvislosti otrokářství v USA v 18. a 19. století se situací „otrocké práce“ v současnosti je spíše záležitost metafory pojmu než shod v povaze jevu. Přesto chápu, že tak s důsledností mnoho odborných textů zachází, aby správně naladilo a emočně zavázalo čtenáře.

Opomineme-li tedy banality kapitoly 2 (jichž se práce ale jen málokdy dokáže vzdát), minimální zúročení empirických dat a absenci kritiky zdrojů, přináší práce přehled o tom jak vypadá situace na trhu práce v rovině nucených prací přehledně, v adekvátních kategoriích. Že práce nepřekračuje rovinu popisu je jisté. Autorka zároveň dokáže získané poznatky shrnout do závěru, stejně jako je poměrně důsledná v citování zdrojů.

Práci hodnotím jako velmi dobrou. Oceňuji zejména, že byl zúročen studijní pobyt ve Velké Británii a lze předpokládat, že studentka navázala spolupráci, která by mohla být dalším pojítkem české akademické obce se zahraničními kolegy.

Jazykovou stránku práce nehodnotím.

V Praze 12.1. 2010

PhDr. Dana Bittnerová, CSc.